

Ohjeistus uhrien tukemiseen

**Ohjeistus ja suositukset
moniammatillisesta yhteistyöstä uhrien
suojelussa**

Sisällysluettelo

1. Johdanto	2
2. Tausta ja tavoitteet.....	3
3. Yleinen seloste ohjeistuksen laatimisesta	5
4. Ohje Barnahusin ja uhrien alueellisten neuvontakeskusten ohjeistuksen laatimiseen	6
5. Saksan Childhood-Hausien ja Weisser Ring e.V:n pilottihanke.....	9
6. Weisser Ring e.V:n ja Childhood-Hausien ohjeistus moniammatillisesta yhteistyöstä uhrien suojelussa.....	10
7. Yleisiä suosituksia verkkokoulutuksen toteuttamiseen	13
7.1 Koulutuksen rakenne.....	13
7.2 Toteutus ja aikataulu.....	14
Internet-lähde	15

1. Johdanto

Seuraavassa esitelty ohjeistus on laadittu osana EU:n rahoittamaa kansainvälistä Promise Elpis -hanketta. Hankkeen painopisteenä oli verkkovälitteinen seksuaalinen väkivalta.

Tämä ohjeistus on tarkoitettu välineeksi, joka tarjoaa selkeitä ohjeita, toimenpiteitä ja suosituksia moniammatilliseen yhteistyöhön uhrien suojelussa.

Tavoitteena on erityisesti yhdenmukaistaa menettelytapoja ja siten mahdollistaa tehokkaampi ja tuloksellisempi yhteistyö Barnahus-keskusten (tarkoittaa kaikkia Barnahus-konseptin mukaisesti toimivia laitoksia, kuten Childhood-Haus-toimipisteitä, lasten edunvalvontakeskuksia jne., jäljempänä ”Barnahus”) ja uhrien alueellisten tukikeskusten välillä. Näin uhrien auttamista ja tukemista voidaan paremmin koordinoida alueellisesti. Tämä ohjeistus on tarkoitettu avuksi uhrien suojeluun liittyvien työskentelyprosessien yhdenmukaistamiseen.

Näkemyksemme mukaan verkkovälitteistä seksuaalista väkivaltaa (lapsiin kohdistuva verkkoväkivalta/kyberväkivalta) koskevassa neuvonnassa on erityinen dynamiikka. Uhreja ajatellen on kiinnitettävä huomiota erityisiin haasteisiin.

National Center for Missing and Exploited Children (NCMEC) on yhdysvaltalainen yksityinen voittoa tavoittelematon järjestö, jonka tehtävänä on löytää kadonneita lapsia, torjua lasten seksuaalista hyväksikäyttöä ja ehkäistä lasten joutumista uhriksi. Yhdysvaltain lainsäädännön mukaan yhdysvaltalaisen internetpalveluntarjoajien on toimitettava NCMEC:lle kaikki seksuaalirikoksiin viittaava sisältö, joka tulee tietoon niiden alustoilla Yhdysvalloissa. Tämän jälkeen NCMEC ilmoittaa asiasta asianomaisille lainvalvontaviranomaisille eri puolilla maailmaa.

Seuraavat seikat tulee ottaa huomioon neuvoessa verkkovälitteisen väkivallan / kyberväkivallan lapsiuhreja:

- 1) Näissä tapauksissa uhri ei useinkaan omaehtoisesti valitse, milloin hän kertoo tapahtuneesta, vaan asia tulee julki muiden vaikutuksesta. Tämä johtuu osittain siitä, että Yhdysvalloissa on velvollisuus ilmoittaa hyväksikäyttöä esittävistä kuvista, mikä vaikuttaa kansainvälisesti.

2) Rikoksen ottaminen esille uhrin kanssa ja rikosta koskevien tietojen luovuttaminen (esim. lainvalvontaviranomaiselle) ei myöskään usein ole omaehtoista, toisin sanoen uhri voi useimmiten vaikuttaa siihen vain vähän tai ei lainkaan.

3) Uhrin ja tämän läheisten tukeminen ja neuvonta edellyttää vähitellen etenevää ja hienotunteista lähestymistapaa, koska tietojen välittämiseen ja asian esille ottamiseen liittyy edellä mainittuja erityispiirteitä. Rikokseen liittyvien tapahtumien käsittely vie aikansa uhrilta. Kun asia täytyy kohdata, mutta se ei tapahdu omaehtoisesti, tilanteeseen mukautettu neuvonta ja suunnittelu tulevaisuutta ajatellen on tarpeen.

4) Nykypäivän diginatiivien elämänpiirissä seksuaalista väkivaltaa ei esiinny vain joko analogisessa *tai* digitaalisessa maailmassa, vaan pikemminkin analogisen ja digitaalisen maailman sekamuodossa. Analogisen ja digitaalisen todellisuuden yhdistäminen on usein erityisen vaikeaa niille, jotka eivät ole kasvaneet digitaalisessa maailmassa. Tämä voi olla haaste ammattilaisille sekä teknisessä että sosiaalisessa mielessä, sillä se vaikeuttaa monimutkaisten vuorovaikutussuhteiden ymmärtämistä ja asianmukaista reagointia.

2. Tausta ja tavoitteet

Seuraavat suositukset perustuvat tuloksiin, jotka saatiin kyselystä, joka toteutettiin aloitteestamme ja jota koordinoimme. Kysely suoritettiin Weisser Ring e.V:n vapaaehtoistyöntekijöiden ja yksittäisten Childhood-Haus-toimipisteiden (vastaa Barnahusia Pohjoismaissa) työntekijöiden keskuudessa kesäkuun 2023 ja maaliskuun 2024 välisenä aikana, ja se kattoi koko Saksan.

Weisser Ring e.V.

Weisser Ring e.V. on vuodesta 1976 lähtien ollut ainoa uhreja aktiivisesti tukeva valtakunnallinen toimija Saksassa. Kyseessä on yksityisrahoitteinen voittoa tavoittelematon järjestö. Weisser Ring e.V:llä on Saksassa 410 toimipistettä (kesäkuussa 2024) ja 3 031 vapaaehtoistyöntekijää (kesäkuussa 2024). Weisser Ring e.V. voi myöntää uhreille välitöntä taloudellista tukea tai avustuksia. Avustukset voivat kattaa esimerkiksi alustavan oikeudellisen tai psykotraumatologisen konsultaation. Lisäksi Weisser Ring e.V. pyrkii vaikuttamaan politiikkaan uhrien edunvalvontatyöllä ja tekee aktiivista ennaltaehkäisytyötä.

Childhood-Haus

Childhood-Haus on keskitetty ja monialainen avohoidon palvelupiste, jonne voidaan ohjata fyysisen tai seksuaalisen väkivallan tai laiminlyönnin uhriksi joutuneita lapsia ja nuoria. Toimipisteissä voidaan tehdä tarvittavat lastensuojeluun liittyvät lääketieteelliset, lasten gynekologiset ja oikeuslääketieteelliset tutkimukset lisäselvityksiä varten koordinoitusti. Paikan päällä voidaan myös dokumentoida objektiiviset löydökset oikeudellisesti hyväksyttävällä tavalla sekä oikeudellisesti hyväksyttävä todistusaineisto. Sosiaalipedagogista ja psykologista neuvontaa annetaan tapauskohtaisesti paikan päällä ja/tai yksilölliset tukitoimet mahdollisimman lähellä kotia aloitetaan. Kun rikosilmoitus on tehty, poliisikuulustelut ja tuomioistuinkuulemiset voidaan tallentaa oikeudellisesti hyväksyttävänä ääni- ja kuvatallenteena tai lähettää Childhood-Hausista tuomioistuimeen.

Uhrien suojelun järjestämisessä on huomattavia alueellisia ja kansallisia eroja, minkä vuoksi on laadittu yleinen ohje Barnahusin ja alueellisten uhrien tukikeskusten välisen moniammatillisen yhteistyön parantamiseksi (luku 4). Tämä toimintasuositus voi toimia mallina, kannustimena ja inspiraationa kaikille lastensuojeluun osallistuville laitoksille, jotka haluavat parantaa tai syventää yhteistyötä uhrien suojelussa. Ohjeistuksen tarkoituksena on tarjota jäsennelty tapa mukauttaa alueellista yhteistyötä eri maissa vallitseviin vaatimuksiin, rakenteisiin ja uhrien suojeluverkostoihin. Barnahusin ja uhrien alueellisten tukikeskusten välisestä yhteistyöstä on laadittava yksityiskohtaiset ja sitovat sopimukset. Näin parannetaan uhrien suojelun olemassa olevia rakenteita, vahvistetaan moniammatillista yhteistyötä ja kehitetään nykyisiä verkostoja uhrien edut huomioiden.

Barnahusin ja alueellisten uhrineuvontakeskusten ohjeistusten laatimista koskevat toimintasuositukset sisältävät ne menettelyohjeet ja havainnot, jotka saatiin Saksan Childhood-Hausien ja Weisser Ring e.V:n välistä yhteistyötä koskevasta pilottihankkeesta.

Niitä voidaan käyttää pohjana kansallisten tai alueellisten ohjeiden ja suositusten laatimisessa huomioiden vallitsevat rakenteet ja mahdollisuudet. Luvussa 6 esitetyt ohjeet sisältävät erityiset suosituksemme Saksan Childhood-Hausien ja Weisser Ring e.V:n välisen yhteistyön parantamiseksi. Näihin suosituksiin sisältyvät esimerkiksi

etukäteen tehdyt sopimukset koskien tapauksista riippumattomia toimia ja viestintäkanavat näiden kahden tahon yhteydenpitoon.

Myös verkkokurssin suunnittelua suositellaan, jotta ohjeistuksen tulevia käyttäjiä voidaan kouluttaa. EU:n *PROMISE Elpis* -hankkeen puitteissa kehitettiin, järjestettiin ja arvioitiin verkkokoulutus erityisesti Saksan Childhood-Hausien ja Weisser Ring e.V:n väliseen yhteistyöhön. Yleinen suositus verkkokoulutusten toteuttamisesta on esitetty luvussa 7.

3. Yleinen seloste ohjeistuksen laatimisesta

Ensinnäkin tulee nimetä koordinoiva taho, joka vastaa ohjeistuksen laatimisesta ja sen käyttöä koskevien koulutusten toteuttamisesta. Tästä voi vastata esimerkiksi Barnahus. Ennen kuin seuraavia suosituksia käsitellään, voidaan tehdä jäsennelty kartoitus nykyisistä Barnahus-keskuksista ja alueellisista uhrien tukikeskuksista sekä tunnistaa mahdolliset yhteistyökumppanit verkostoitumista varten, mukaan lukien organisaatorakenteet, tavoitettavuus ja yhteydenottomahdollisuudet.

Barnahusissa ja alueellisissa uhrien tukikeskuksissa voi olla hyödyllistä toteuttaa jäsennelty kyselytutkimus mahdollisuuksien ja käytettävissä olevien resurssien mukaan, jotta nykytilanne voidaan analysoida ennen ohjeistuksen laatimista. Kyselyn avulla voidaan selvittää esimerkiksi, miten hyvin yksittäiset toimijat tuntevat toisensa, millainen on yhteistyön tilanne tällä hetkellä ja mitä yhteistyömuotoa on tähän asti käytetty. Lisäksi voidaan tunnistaa tähänastisen yhteistyön esteitä tai ongelmia. Kysely voidaan toteuttaa esimerkiksi verkossa. Tällaisen kyselyn tulokset voivat edesauttaa moniammatillista yhteistyötä koskevien ohjeistusten yksilöllistä laatimista ja tärkeiden rajapintojen tunnistamista. Seuraavassa on esimerkkejä tilanneanalyysistä, joka tehtiin osana Saksan Childhood-Hausien ja Weisser Ring e.V:n pilottihanketta.

Esimerkkejä Childhood-Hauseille esitetyistä kysymyksistä:

- Oletko maininnut perheille/nuorille tai lapsille Weisser Ring e.V:n tarjoamasta avusta osana tehtäviäsi Childhood-Hausissa?
- Tiedätkö, kuinka monta Weisser Ring e.V:n toimipistettä toimii oman Childhood-Hausinne toiminta-alueella?
- Mihin tarkoitukseen olet tähän mennessä käyttänyt Weisser Ring e.V:n neuvontapalveluja? (Voit antaa useita vastauksia)

- Onko toimipisteessäsi ilmennyt ongelmia/haasteita työskentelyssä Weisser Ring e.V:n kanssa, ja jos on, millaisia?

Esimerkkejä Weisser Ring e.V:lle esitetyistä kysymyksistä:

- Minkä Childhood-Hausin toiminta-alueella toimipisteenne sijaitsee?
- Oletko toimiessasi Weisser Ring e.V:llä vapaaehtoistehtävissä kertonut asiakkaille, millaista apua Childhood-Haus tarjoaa?
- Mistä syistä Childhood-Haus on tähän mennessä ottanut sinuun yhteyttä?
- Onko yhteydenpidossa Childhood-Hausin kanssa ollut haasteita tai ongelmia?
- Jos on, millaisia?

Ohjeistusta laadittaessa otetaan huomioon kyselyn tulokset. Niiden perusteella voidaan laatia tämän julkaisun suositukset. Ne toimivat mahdollisena pohjana sitovalle ohjeistukselle ja sisältävät ne uhrien suojelussa yhteistyötä tekevien organisaatioiden väliset sitoumukset, jotka koemme tärkeimmiksi. Laadittavaan ohjeistukseen tulee mahdollisuuksien mukaan sisällyttää seuraavassa luvussa selostetut moniammatillista yhteistyötä koskevat sitovat määräykset, joista tulee olla sovittu asianomaisten yhteistyökumppanien kesken.

4. Ohje Barnahusin ja uhrien alueellisten neuvontakeskusten ohjeistuksen laatimiseen

Seuraavat havainnot ovat peräisin tilanneanalyysistä, joka tehtiin vuosina 2023/2024 Childhood-Hauseissa ja Weisser Ring e.V:ssä. Niiden pohjalta on mahdollista laatia oma ohjeistus vaihe vaiheelta.

Yhteydenpito

Tavoite: Edistää tehokasta ja jatkuvaa viestintää Barnahusin ja uhrien alueellisten tukikeskusten välillä, jotta tiedon ja resurssien vaihto voidaan optimoida ja jotta uhreille annettavaa tapauskohtaista tukea voidaan parantaa.

Toimenpiteet: Jäsennellyn ja tapauksista riippumattoman yhteydenpidon vakiinnuttaminen Barnahusin neuvontahenkilöstön ja uhrien tukemiseen erikoistuneiden alueellisten neuvontakeskusten välillä.

Toteutus:

- On sovittava sitovasti, että kun uusi Barnahus avataan, työntekijät aloittavat yhteydenpidon yhteistyökumppanien kanssa vakiintuneen menettelyn mukaisesti.
- Kaikille työntekijöille on tiedotettava yhteistyökumppanien organisaatorakenteesta. Tätä varten voidaan toimittaa organisaatiokaaviot.
- On tärkeää, että yhteistyökumppanien aukioloajat ja vastuuhenkilöiden työajat ovat kaikkien työntekijöiden tiedossa.
- Yhteistyötä tekevien laitosten työntekijöiden mahdolliset yhteiset neuvonta-ajat tulee määrittää, jotta yhteistyötä voidaan parantaa.

Tietoaineisto

Tavoite: Saada tietoa ja tiedotusmateriaalia yhteistyökumppaneilta, jotta oman uhrineuvontatyön laatua voidaan parantaa.

Toimenpiteet: Yhteistyökumppaneiden tulee tutustua toiselta yhteistyökumppanilta saatavilla olevaan tiedotusmateriaaliin. Näin yhteistyökumppanin palvelujen sisältö tulee tutuksi ja uhrille voidaan antaa omien neuvontapalvelujen yhteydessä tärkeää tietoa, kuten miten uhri saa yhteyden yhteistyökumppaniin.

Toteutus:

- Aktiivinen tutustuminen kunkin laitoksen tarjoamiin palveluihin (esim. verkkosivustojen kautta)
- Keskinäinen tiedonvaihto: esitteet, verkkosivustot, käyntikortit. Myös lapsille ja nuorille soveltuvalla kielellä, mikäli mahdollista
- Tieto yhteistyökumppanin palvelujen alueellisesta saatavuudesta
- Keskinäinen tiedonvaihto kunkin tahon verkkopalvelussa, jotta tietoa saadaan asianosaisille paperittomasti ja jotta asianosaisten yhteystiedot löytyvät nopeasti. Tämä mahdollistaa esimerkiksi vastauksen saamisen nopeasti ja helposti tapauksiin liittyvissä kysymyksissä.

Yhteiset neuvontatapaamiset

Tavoite: Yhteiset neuvontatapaamiset tulee järjestää Barnahus-standardien mukaisesti lapsiystävällisissä tiloissa ja tukea tarjoavassa ympäristössä.

Toimenpiteet: Paikallisen Barnahusin nykyisten tilaresurssien tarkastelu. Jos näitä tiloja käytetään jo lasten/nuorten tukipalveluissa, suosittelemme, että neuvonta järjestetään näissä lapsiystävällisissä tiloissa, jotka ovat parhaassa tapauksessa lapselle entuudestaan tuttuja. Barnahus-standardien mukaisesti (ks. Barnahusin laatustandardit 2017) suosittelemme lapsikeskeistä lähestymistapaa, jossa uhrin suojeluun osallistuvat toimijat vierailevat lapsen luona ennalta määrättyssä, lapsiystävällisessä paikassa. Näin lapsi ei joudu käymään useita kertoja eri laitoksissa, joissa tilat ja yhteyshenkilöt vaihtuvat jatkuvasti.

Toteutus:

- Barnahus-konseptin mukaisesti uhrin tukineuvonta on suositeltavaa järjestää Barnahusin lapsiystävällisissä tiloissa, jotka ovat lapselle entuudestaan tuttuja.

Yhteydenpito ja palaute

Tavoite: Luodaan yhteistyökumppaneiden välille selkeä ja läpinäkyvä viestintäprosessi, joka mahdollistaa molempien osapuolten tehokkaan ja ymmärrettävän yhteydenpidon ja jossa määritellään sitovat aikataulut, joiden puitteissa yhteistyökumppanilta voidaan odottaa tapaukseen liittyvää palautetta.

Toimenpiteet: Kaikki olennaiset tiedot tulee dokumentoida kirjallisesti molemmille osapuolille, jotta avoimuus ja jäljitettävyys voidaan varmistaa maakohtaisten tietosuojasäännösten mukaisesti.

Toteutus:

- Mahdollisia yhteydenpitotapoja ovat puhelin, sähköposti tai verkkoportaalit (jos käytettävissä).
- Ensisijainen yhteydenottotapa tapauksia koskevissa asioissa on määritettävä ohjeissa kirjallisesti, ja sitä on sitouduttava käyttämään.
- Mahdolliset yhteiset neuvonta-ajat on dokumentoitava kirjallisesti.
- Määritetään sitova määräaika, jonka kuluessa pyynnön vastaanottaneelta taholta voidaan odottaa vastausta.

Säännöllinen tiedonvaihto

Tavoite: Säännöllinen tiedonvaihto yhteistyökumppanien välillä, jotta prosessit voidaan mukauttaa nykyisiin olosuhteisiin ja tuki integroida jatkuvasti parhaalla tavalla.

Toimenpiteet: Järjestetään yhteisiä tapaamisia säännöllisesti tietyin väliajoin, jotta tieto säilyy organisaatiossa, vaikka työntekijät vaihtuisivat.

Toteutus:

- Sovitaan säännöllisiä tapaamisia, jotta aukiolo- tai työaikojen päällekkäisyyksiä voidaan koordinoita ja viestintäkanavista sopia.

Verkkokoulutus

Tavoite: Tiedottaminen ja koulutus ohjeistuksesta. Jo tiedossa olevan sisällön kertaaminen ja tarvittaessa soveltamisen arviointi.

Toimenpiteet: Molempien yhteistyökumppanien neuvontahenkilöstölle tulee järjestää koulutus, jossa käsitellään erityisesti mukautettujen ohjeiden sisältöä ja soveltamista.

Toteutus:

- Koordinoivan laitoksen (esim. Barnahus) tarjoama verkkokoulutus
- Mahdollisimman monen uhrien neuvontaan osallistuvan työntekijän molemmista yhteistyölaitoksista tulee osallistua verkkokoulutukseen. Koulutus järjestetään esimerkiksi kerran vuodessa, ja sen tarkoituksena on varmistaa ohjeiden sisällön käytännön toteuttaminen.
- Verkkokoulutuksen yhteydessä tulee toistuvasti tunnistaa ja käsitellä yhteistyön esteitä, jotta ne voidaan poistaa tavoitteellisesti.
- Verkkokoulutuksen yhteydessä voidaan myös lyhyesti arvioida tähänastisia kokemuksia ohjeiden sisällön soveltamisesta ja toteuttamisesta.

5. Saksan Childhood-Hausien ja Weisser Ring e.V:n pilottihanke

Tämä työ perustuu analyysiin uhrien tukijärjestöjen yhteistyöstä Saksassa. Pilottihankkeiksi valittiin erityisesti Childhood-Hausit ja Weisser Ring e.V.

Uhrien tukemisessa on paljon eroja Saksan sisällä, ja seksuaalisen väkivallan uhreille suunnattujen neuvontapisteiden ja tukipalvelujen

tarjonta vaihtelee huomattavasti alueittain. Weisser Ring e.V. on seksuaalisen väkivallan uhreille tarkoitettu neuvontakeskus. Se toimii koko Saksassa, ja sillä on lukuisia aluetoimistoja, sivutoimipisteitä ja vapaaehtoisia. Näistä syistä Weisser Ring

e.V. katsottiin sopivaksi yhteistyökumppaniksi tässä esitetyn ohjeistuksen laatimiseen. Keskitetyn organisaatorakenteensa ansiosta Weisser Ring e.V. soveltui hankkeeseen erityisen hyvin. Weisser Ring e.V:n uhrien neuvonta- ja tukipalvelujen integrointi Childhood-Haus-konseptiin vahvistaa huomattavasti uhrien tukemista ja suojelua. Weisser Ring e.V:llä on laaja kokemus oikeudellisesta neuvonnasta, tuesta oikeudenkäyntien aikana ja uhrien tukemisesta korvausasioissa. Tarjoamalla tällaista erityisapua Childhood-Hausin kautta voidaan varmistaa, että uhreiksi joutuneet lapset ja nuoret saavat kokonaisvaltaista tukea.

Tavoitteena oli laatia koko neuvontahenkilöstöä koskevat ohjeet, jotka helpottavat ja yhdenmukaistavat tapauksiin liittyvää yhteistyötä ja luovat sitovia rakenteita. Seuraava ohjeistus jaettiin Weisser Ring e.V:n toimiston kautta kaikille Weisser Ring e.V:n aluetoimistoille ja Saksan Childhood-Haus-postituslistan kautta järjestön koordinaattoreille sekä Saksan World Childhood Foundationille.

6. Weisser Ring e.V:n ja Childhood-Hausien ohjeistus moniammatillisesta yhteistyöstä uhrien suojelussa

Tapauksista riippumaton yhteydenpito

Tavoite: Tavoitteena on edistää tehokasta ja jatkuvaa viestintää Weisser Ring e.V:n vapaaehtoisten neuvojen ja Childhood-Haus-toimipisteiden koordinaattorien välillä. Näin pyritään parantamaan tiedonvaihtoa ja yhteistyötä sekä tukemaan uhreja parhaalla tavalla.

Toimenpiteet: Tavoitteena on luoda jäsennelty, tapauksista riippumaton yhteydenpito Weisser Ring e.V:n paikallisten toimipisteiden neuvojen ja Childhood-Hausin yksittäisten toimipisteiden koordinaattorien välille.

- Kun uusi Childhood-Haus avataan, sen työntekijät ottavat vakiintuneen käytännön mukaisesti yhteyttä Weisser Ring e.V:n vastaavaan aluetoimistoon ja paikallisiin sivutoimipisteiden johtajiin.
- Kaikille työntekijöille on tiedotettava Childhood-Hausien ja Weisser Ring e.V:n organisaatorakenteesta. Tätä varten voidaan toimittaa organisaatiokaaviot.

- On tärkeää, että kaikkien työntekijöiden tiedossa on lähimmän Childhood-Hausin aukioloajat sekä miten Weisser Ring e.V:n vapaaehtoiset vastuuhenkilöt ovat tavoitettavissa.
- Weisser Ring e.V:n vapaaehtoistyöntekijöiden ja Childhood-Hausien yhteiset neuvonta-ajat tulee määrittää, jotta yhteistyö sujuu paremmin.

Tietoaineisto

Tavoite: Tavoitteena on saada tarvittavat tiedot ja resurssit oman neuvontatyön laadun parantamiseksi.

Toimenpiteet: Molempien organisaatioiden työntekijöiden tulee aktiivisesti tutustua saatavilla olevaan tiedotusmateriaaliin ja organisaatiorakenteisiin.

- On suositeltavaa tutustua kunkin organisaation tarjoamiin palveluihin esimerkiksi seuraavilla verkkosivuilla:

Weisser Ring e.V: www.weisser-ring.de/hilfe-fuer-opfer/hilfe-vor-ort;
 Childhood-Haus-toimipisteet: www.childhood-de.org/childhood-haus/haeuser/

- Keskinäisen tiedonvaihdon verkkosivustojen kautta tulisi olla mahdollista, jotta tietoja voidaan siirtää paperittomasti. Näin asianomaisten on helpompaa löytää oikeat yhteystiedot, ja tapaukseen liittyvien kysymysten selvittäminen nopeutuu.
- Childhood-Hausit saavat Weisser Ring e.V:ltä seuraavaa tiedotusmateriaalia: esite, tietopaketti, linkit verkkosivuille, viittaus sähköpostiportaaliin tietoturvallista sähköpostiviestintää varten, käyntikortit ja lehtiä. Materiaalia tulee tarjota myös lapsille ja nuorille sopivalla kielellä, mikäli mahdollista.
- Weisser Ring e.V:n vapaaehtoisille tulee toimittaa seuraava oman alueen Childhood-Hausin tiedotusmateriaali: esite ja myöhemmin muuta materiaalia, mikäli saatavilla. Tässäkin tulisi käyttää lapsille sopivaa materiaalia, jos sellaista on saatavilla.

Weisser Ring e.V:n vapaaehtoisneuvonta Childhood-Hauseissa

Tavoite: Tavoitteena on hyödyntää Childhood-Haus-konseptia mahdollisimman hyvin lasten ja nuorten eduksi. Samalla Childhood-Hausien tiloja tulee käyttää tehokkaasti Weisser Ring e.V:n tarjoamiin palveluihin, jotta kohderyhmille voidaan luoda tukea tarjoava ja turvallinen ympäristö.

Toimenpiteet: Nykyisiä tilaresursseja tarkastellaan uudelleen ja otetaan huomioon molempien toimijoiden erilaiset organisaatorakenteet.

- Lasten ja nuorten sekä heidän huoltajiensa neuvonta on mieluiten järjestettävä Childhood-Hausin tiloissa, jotta luottamuksellista ja lapsiystävällistä ilmapiiriä voidaan hyödyntää.
- Childhood-Hausien konsepti tulee huomioida uhrien ja näiden läheisten edun mukaisesti. Asiantuntijoita pyydetään tulemaan Childhood-Hausiin, jotta kaikki tukipalvelut voidaan keskittää yhteen paikkaan.
- Weisser Ring e.V:n kuuden silmän periaate, jota sovelletaan tiettyjen uhrien kohdalla, voidaan toteuttaa helpommin tekemällä yhteistyötä Childhood-Hausien henkilöstön kanssa.

Menettely keskinäisessä yhteydenpidossa

Tavoite: Tavoitteena on luoda selkeä ja läpinäkyvä viestintäprosessi, joka mahdollistaa tehokkaan ja ymmärrettävän yhteydenpidon molemmille osapuolille.

Toimenpiteet: Kaikki molemmille osapuolille olennaiset tiedot dokumentoidaan kirjallisesti, jotta avoimuus ja jäljitettävyyys voidaan varmistaa.

- Yhteydenotto on mahdollista puhelimitse, sähköpostitse tai rekisteröitymisen jälkeen Weisser Ring e.V:n tietoturvallisen sähköpostiportaalin kautta.
- Ensisijainen viestintämenetelmä tapauksiin liittyvässä työskentelyssä tulee määrittää yhteisessä tapaamisessa, ja se tulee dokumentoida kirjallisesti.
- Yhteiset neuvonta-ajat tulee dokumentoida kirjallisesti, jotta sovituista asioista ei jää epäselvyyttä.
- Yhteydenottopyyntöihin tulee vastata kolmen työpäivän sisällä.
- On suositeltavaa, että Childhood-Hausien työntekijät rekisteröityvät Weisser Ring e.V:n tietoturvalliseen sähköpostiportaaliin, jos tämä on ensisijainen yhteydenpitotapa.

Säännöllinen tiedonvaihto ja verkkokoulutus

Tavoite: Menettelytavat on mukautettava nykyisiin olosuhteisiin, ja tukipalveluita on integroitava jatkuvasti ja optimaalisesti toisiinsa.

Toimenpiteet: Säännöllisiä tapaamisia tulee järjestää tietyin määräajoin, jotta myös uudet työntekijät saavat tietoa menettelytavoista.

- Säännöllisiä tapaamisia tulee sopia, jotta Childhood-Hausin aukioloaikojen ja vapaaehtoistoiminnan päällekkäisyyksiä voidaan koordinoida.
- Vuosittain osallistutaan verkkokoulutukseen, jossa käsitellään näiden ohjeiden soveltamista ja sisältöä. Verkkokoulutuksen yhteydessä tunnistetaan yhteisen neuvonnan esteet ja pyritään ratkaisemaan ne tavoitteellisesti.

7. Yleisiä suosituksia verkkokoulutuksen toteuttamiseen

Verkkokoulutus tulee järjestää säännöllisesti, mieluiten kerran vuodessa, jotta uusien työntekijöiden perehdyttäminen ja muutokset organisaatorakenteessa voidaan ottaa huomioon. Koulutuksen tavoitteena on tarjota kaikille osallistujille jäsenelty tietopohja mahdollisista yhteistyökumppaneista, niiden organisaatorakenteista sekä mahdollisuuksista koordinoituun yhteistyöhön uhrien suojelussa. Verkkokoulutus tarjoaa muotonsa puolesta monia etuja. Se on ajallisesti joustava (joustavuus) eikä vaadi matkustamista, mikä puolestaan on kustannusneutraalia (kustannussäästöt). Se on paikasta riippumaton ja esteetön (jatkokoulutuksen saatavuus).

7.1 Koulutuksen rakenne

Tehokkaan verkkokoulutuksen suunnittelussa keskeistä on selkeä rakenne ja käyttäjäystävällisyys, jotta osallistujien oppimistulokset ovat mahdollisimman hyviä. Myös osallistujien kysymyksille ja ehdotuksille tulisi varata aikaa. Mahdollinen rakenne on hahmoteltu seuraavassa:

Pääsylinkki

Kaikille osallistujille tulee toimittaa pääsylinkki ennen koulutuksen alkamista.

Tekniset vaatimukset ja tuki

On tärkeää ilmoittaa etukäteen selkeät tekniset vaatimukset koulutukseen osallistumista varten (esim. vakaa internetyhteys, yhteensopivat selaimet tai ohjelmat).

Johdanto ja tavoitteet

Koulutuksen alussa on hyvä pitää lyhyt johdanto, jossa selostetaan koulutuksen tavoitteet ja hyödyt osallistujille. Tämä voi auttaa selventämään odotuksia ja valmistamaan osallistujia koulutuksen sisältöön. Lisäksi voi olla hyvä antaa teknisiä ohjeita siitä, miten alustaa käytetään tai miten vuorovaikutus tapahtuu.

Sisällön jäsentely

Teoriatietoa: Ohjeiden sisältö ja konkreettinen toteutus

Käytännön esimerkkejä

Yhteenveto ja lopetus

Arviointi ja palaute

Koulutuksen jälkeen voi olla hyödyllistä suorittaa lyhyt palautekysely esimerkiksi käyttämällä QR-koodia. Osallistujat voivat täyttää kyselyn jo koulutuksen aikana. Kyselyn tulosten avulla koulutusta voidaan parantaa jatkuvasti osallistujilta saadun palautteen perusteella.

7.2 Toteutus ja aikataulu

Koulutus tulisi järjestää vuosittain, jotta osallistujien tietoja voidaan päivittää säännöllisesti. Kokemuksemme mukaan 60–90 minuuttia on sopiva kesto koulutuskurssille, jotta olennainen sisältö saadaan välitettyä.

Koulutusta on suositeltavaa tarjota eri ajankohtina, jotta osallistuminen olisi mahdollisimman laajaa. Tämä lisää joustavuutta, jolloin osallistujien on helpompi sovittaa koulutus henkilökohtaisiin ja ammatillisiin aikatauluihinsa.

On myös suositeltavaa tiedottaa koulutuksesta hyvissä ajoin etukäteen, jotta osallistujilla on riittävästi aikaa ilmoittautua. Ilmoittautuneille voidaan toimittaa pääsylinkki, jonka kautta koulutukseen voi osallistua helposti.

Internet-lähde

Barnahusin laatustandardit (2017): Barnahus (online) https://www.barnahus.eu/en/wp-content/uploads/2020/02/DE_StandardsSummary_FINAL.pdf, haettu 25.11.2025.

Implementering av Barnahus kvalitetsstandarder i hela Europa

PROMISE stödjer Europa att anta Barnahus-modellen som en standardpraxis för att ge barn som har utsatts för våld och bevittnat våld snabb tillgång till rättvisa och vård. Vi utför detta arbete för att uppfylla PROMISEs mål om ett Europa, där alla barn är skyddade mot våld.

Ett Barnahus tillhandahåller tvärvetenskapligt och myndighetsövergripande samarbete för att säkerställa att minderåriga som har utsatts för våld och bevittnat våld får ett barnvänligt, professionellt och effektivt bemötande i en säker miljö som förhindrar traumatisering. Med formellt stöd från nationella myndigheter ger PROMISE möjligheter att omsätta nationella åtaganden i handling och engagera internationella aktörer i processen. Dessutom aktiverar regelbundet nätverkande och strategisk kommunikation kontinuerligt vårt växande nätverk av yrkesverksamma och intressenter som strävar efter att introducera och utöka Barnahus tjänster nationellt.

Det första PROMISE-projektet (2015–2017) satte europeisk standard och engagerade ett brett nätverk av yrkesverksamma. Det andra PROMISE-projektet (2017–2019) främjade framsteg på nationell nivå för att uppfylla denna standard samt formaliserade PROMISEs Barnahus-nätverk. Det tredje PROMISE-projektet (2020–2022) utökade dessa aktiviteter till att omfatta universitetsutbildning och verktyg för ärendehantering i syfte att inrätta ett europeiskt kompetenscentrum och lägga grunden för ett ackrediteringssystem för Barnahus. Aktuellt projekt: PROMISE Elpis (2023–2025) förvaltas av Charité-University Medicine i Berlin och främjar tvärvetenskapliga och myndighetsövergripande modeller för barn som har utsatts för och bevittnat sexuellt våld, med särskilt fokus på specialiserade insatser och spetskompetens i fall där det sexuella våldet antas ha skett online.

Få tillgång till verktygen från PROMISE och läs mer på: www.barnahus.eu

Denna publikation har tagits fram med ekonomiskt stöd av ISF Project Grants från den Europeiska unionen. Innehållet i detta dokument är helt och hållet projektpartnerskapets ansvar och kan inte på något sätt anses återspegla den Europeiska kommissionens åsikter.

